

Vedlegg:

Bruk av SMIL til noen forurensningstiltak. Presisering av regelverket.

Med jevne mellomrom får Fylkesmannen henvendelse om det er mulig å bruke SMIL-midler til tiltak som bl. a gjelder gjødsellager og plansiloer etc.

Dette kan være tiltak som:

- Utvidelse fra dagens krav om 8 mnd. lagerkapasitet til 10-12 mnd.
- Reparasjon av utette lager/lekkasjer
- Oppretting av slitasje på lager
- Bygge nytt gjødsellager for å øke lagerkapasiteten

Det skal være en restriktiv holdning til å gi SMIL-midler til tiltak som er lovpålagt.

Forskriftas rundskriv (2015-17) sier bl.a. på side 4, under § 1 formål: « Å følge lovpålagte krav som gjelder kulturlandskap eller forurensing, regnes som en del av den ordinære jordbruksdriften, og skal ikke prioriteres SMIL-tilskudd.

Før kommunen gjør vedtak om tilskudd må altså kommunen å vurdere om tiltaket kommer inn under vanlig jordbruksdrift, jf. § 1 i SMIL-forskrifta.

Landbruksdirektoratet har også sendt oss en avklaring på dette spørsmålet i e-post av 18.5.2016. Her skriver de følgende: «I forskrift og rundskriv presiseres det at det kan gis støtte til tiltak som går utover det som kan forventes ved vanlig jordbruksdrift. Tiltak som er pålagt gjennom lov eller forskrift skal derfor ikke støttes, så som for eksempel tett gjødsellager, -port, eller tilstrekkelig lagerkapasitet (tilsvarende 8 mnd. produksjon)».

Hva sier Gjødselvarerforskriften (forskrift om gjødselvarer av organisk opphav):

- §19, 1. ledd: «Lager for flytende gjødselvarer skal ha tette konstruksjoner i golv, vegger, porter, luker, uttappingsrør, spjeld m.m. Landkummer skal i tillegg utstyres med tak eller flytende dekke. Gjødseldammer skal ha tett bunn. I gjødsel grop for sau og gjødselrenne for pelsdyr mv. skal bunn, sider og port være tette».
- §20, 1. ledd: «Lager for husdyrgjødsel skal ha tilstrekkelig kapasitet slik at gjødsla kan lagres fram til spredning i den tillatte perioden. Lageret må i tillegg ha kapasitet til å oppbevare eventuell gjødsel som måtte ligge igjen i lageret etter siste utkjøring. Lagringskapasiteten skal være minimum 8 måneders produksjon».

Utvidelse av lagerkapasiteten utover 8 mnd. kan redusere behovet for høstspredning og dermed redusere avrenningen. Dette er et godt miljøtiltak, men med bakgrunn i bestemmelsene vi viser til her og presiseringer vi har fått fra Landbruksdirektoratet åpnes det altså ikke for bruk av SMIL-midler til slike tiltak. Det er viktig å merke seg at regelverket sier minimum 8 måneders produksjon (ikke at lagerkapasiteten skal være 8 mnd.)

I retningslinjene for SMIL (rundskriv 2015-17), under tema *særskilte bygningsmessige tiltak* på side

11 står det følgende: "Det kan være aktuelt med tiltak for å redusere eller hindre avrenning fra husdyrgjødsel i utekveer, samleplasser for beitedyr, avrenning fra rundballer, tiltak for å hindre gasstap, luktplager m.m.. Men dette bør være tiltak i tilknytning til eksisterende driftsbygning eller driftsopplegg.

Ved oppføring av *nye anlegg* skal følge lovpålagte krav følges. I rundskrivet står det blant annet at "ved oppstart /nyetablering skal nødvendige miljøhensyn ivaretas". Det betyr at nye anlegg ikke er berettiget SMIL-tilskudd".

Reparasjon av plansiloer faller også utenfor SMIL-forskrifta. Vi viser her til gjødselvereforskriften §21, 1. ledd. Den sier følgende om silopress-saft: *«Silopress-saft skal samles opp og lagres slik at den ikke fører til forurensing eller fare for forurensing. Ved nybygging, utvidelse og utbedring av siloanlegg skal de tekniske retningslinjene fastsatt av Landbruksdepartementet følges».*